

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av namnlagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att namnlagen skall ändras, genom lagändringen överförs ansökningsärenden som gäller ändring av en persons släkt- eller förnamn överförs från

länsstyrelserna till magistraterna.

Lagen avses träda i kraft sex månader efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuläge

Enligt namnlagen (694/1985) behandlar länsstyrelsen ärenden som gäller ändring av för- och släktnamn. Ansökan om ändring av namn skall göras hos den länsstyrelse inom vars verksamhetsområde sökandens hemkommun ligger.

Länsstyrelserna behandlar årligen ca 4 000 ansökningar om ändring av släktnamn och ca 100 ansökningar om ändring av förnamn.

2. Föreslagna ändringar

Statsrådet har i sitt principbeslut av den 17 juni 1993 om åtgärder för förnyande av centralförvaltningen och regionalförvaltningen definierat de centrala målen för utvecklande av regionalförvaltningen. Enligt principbeslutet skall uppgifter och behörighet överföras till regional- och lokalförvaltningen. Centralförvaltningsarbetsgruppen för projektet Statssamfundets förvaltningspolitik konstaterar i sin promemoria (FM arbetsgruppspromemoria 25/97) att överföringen av uppgifter och behörighet till regional- och lokalförvaltningen inte har skett i den utsträckning som man hade som mål bl.a. i ovan nämnda principbeslut. Arbetsgruppen föreslår att beslutsfattande som gäller enskilda fall överförs till regional- och lokalför-

valtningen. Enligt denna linjedragning har den arbetsgrupp för länsreformens verkställighetsprojekt som tillsattes av inrikesministeriet den 14 oktober 1996 (IM arbetsgruppspromemoria 3/1998) föreslagit att vissa uppgifter överförs från centralförvaltningen till länsstyrelserna och från länsstyrelserna till den lokala förvaltningen.

Uppgifter som hänför sig till ändring av för- och släktnamn passar bättre de lokala myndigheterna inom registerförvaltningen än länsstyrelserna eftersom de ansvarar för uppgifterna i befolkningsdatasystemen och även annars behandlar visa person- och familjejuridiska ärenden i anslutning till folkbokföringen.

På ovan nämnda grunder föreslås att ärenden gällande ändring av släkt- och förnamn överförs från länsstyrelserna till magistraterna. Förutom namnlagen förutsätter överföringen av uppgifterna att namnförordningen (254/1991) och förordningen om nämnden för namnändringen (804/1985) ändras.

3. Propositionens verkningar i fråga om ekonomi och personal

De uppgifter som hänför sig till namnändring beräknas kräva en arbetsinsats om ca sex årsverken. Ändringen av lagen har således inte några större verkningar vare sig i

fråga om personal eller ekonomi. Vissa tjänsteöverföringar från länsstyrelserna till magistraterna är möjliga men de kan bra anpassas till arrangemangen i länsreformens övergångsskede.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid inrikesministeriet utgående från det förslag som den av inrikesministeriet tillsatta författningssektionen inom projektet för verkställighet av länsreformen lade fram.

Propositionen har beretts vid inrikesministeriet utgående från verkställighetsprojektets förslag. Utlåtande om verkställighetsprojektets förslag har begärts hos länsstyrelserna, justitieministeriet, finansministeriet, undervisningsministeriet, jord- och skogs-

bruksministeriet, trafikministeriet, handels- och industriministeriet, livsmedelsverket, anstalten för veterinärmedicin och livsmedel, konkurrensverket, konsumentverket, statens revisionsverk, skattestyrelsen, inrikesministeriets polis- och räddningsavdelning samt Finlands Kommunförbund och de statsanställdas centralorganisationer.

Remissinstanserna har förordat förslaget.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft ca två månader efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av namnlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i namnlagen av den 9 augusti 1985 (694/1985) 14 § 1 mom., 15 § 1 mom., 17 §, 18 § 1 mom., 19 § 2 mom., 21 och 22 §, 27 § 1 och 2 mom. samt 32 d § 3 mom., av dessa lagrum 17 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 253/1991 samt 22 § och 32 d § 3 mom. sådana de lyder i nämnda lag, samt fogas till lagen en ny 33 a § som följer:

14 §

Släktnamnsmyndigheter

Ärenden som gäller ändring av släktnamn behandlas av magistraten.

15 §

Ansökan om ändring av släktnamn

Ansökan om ändring av släktnamn skall göras hos den magistrat inom vars verksamhetsområde sökanden har sin hemkommun eller folkbokföringskommun.

17 §

Utlåtande av nämnden för namnärenden och hörande av sökanden

Om ansökan inte skall hänskjutas till en annan myndighet, avvisas utan prövning eller genast avslås, skall magistraten begära utlåtande av nämnden för namnärenden om ändringen av släktnamnet och om det nya släktnamn som sökanden föreslår. Genom förordning kan dock föreskrivas att utlåtande av nämnden för namnärenden inte skall begäras om ansökningar som nämns i förord-

ningen.

Har nämnden för namnärenden funnit att ändringen av släktnamnet inte enligt 10 § kan anses vara motiverad eller att det av sökanden föreslagna nya släktnamnet inte enligt 11—13 § kan godkännas, skall magistraten bereda sökanden tillfälle att inom skäligen tid bemöta utlåtandet skriftligen.

18 §

Kungörande av ansökan

Finner magistraten, sedan nämnden för namnärenden avgivit utlåtande i saken, att det inte med beaktande vad som bestäms i 10—13 § finns hinder för ändring av släktnamn, skall magistraten på sökandens bekostnad kungöra ansökan i den officiella tidningen.

19 §

Framställande av anmärkning

Anmärkning skall framföras skriftligen till magistraten inom 30 dagar räknat från den dag då ansökan kungjordes genom publicering i den officiella tidningen. Anmärkning som framförs efter utgången av nämnda tid kan dock beaktas, om ärendet ännu inte är

avgjort.

21 §

Delgivning av beslut

Magistratens beslut i ett ärende som gäller ändring av släktnamn skall delges sökanden samt den som med anledning av ansökan har framställt anmärkning enligt 19 §.

22 §

Sökande av ändring

Sökanden har rätt att till den del ansökan har blivit avslagen överklaga magistratens beslut. Den som med anledning av ansökan har framställt anmärkning enligt 19 § har rätt att överklaga magistratens beslut, om ansökan godkänns. Ändring söks enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

27 §

Finsk myndighets behörighet i ärenden som gäller släktnamn

Ett släktnamn kan i Finland på ansökan ändras till ett nytt släktnamn genom beslut av magistraten, om sökanden har hemvist i Finland.

Har en finsk medborgare hemvist i någon annan stat än Finland, Danmark, Norge eller Sverige, kan ansökan om ändring av släktnamn prövas i Finland, om ett i Finland givet beslut erkänns som giltigt i den stat där sökanden har hemvist. Ansökan skall riktas till den magistrat inom vars verksamhetsom-

råde sökanden har sin hemkommun eller folkbokföringskommun, eller om sökanden inte har hemkommun eller befolkningskommun i Finland, till magistraten i Helsingfors.

32 d §

Ansökan om ändring av förnamn

Om ansökan inte skall hänskjutas till en annan myndighet, avisas utan prövning eller genast avslås, skall magistraten begära utlåtande av nämnden för namnändringen om det nya förnamn som sökanden föreslår. Genom förordning kan dock föreskrivas om de fall då utlåtande av nämnden för namnändringen inte skall begäras. Om nämnden för namnändringen har ansett att det föreslagna förnamnet inte kan godkännas, skall magistraten ge sökanden tillfälle att skriftligen bemöta utlåtandet.

33 a §

Behörig myndighet i landskapet Åland

Vad som i denna lag bestäms om magistraten, gäller i landskapet Åland länsstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Om ansökan om ändring av släkt- eller förnamn har gjorts innan denna lag träder i kraft tillämpas dock alltjämt de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 23 oktober 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister *Jouni Backman*

Lag

om ändring av namnlagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i namnlagen av den 9 augusti 1985 (694/1985) 14 § 1 mom., 15 § 1 mom., 17 §, 18 § 1 mom., 19 § 2 mom., 21 och 22 §, 27 § 1 och 2 mom. samt 32 d § 3 mom., av dessa lagrum 17 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 253/1991 samt 22 § och 32 d § 3 mom. sådana de lyder i nämnda lag, samt fogas till lagen en ny 33 a § som följer:

Gällande lydelse

14 §

Släktnamnsmyndigheter

Ärenden som gäller ändring av släktnamn behandlas av länsstyrelsen.

15 §

Ansökan om ändring av släktnamn

Ansökan om ändring av släktnamn skall göras hos länsstyrelsen i det län där sökanden är införd i befolkningsregistret.

17 §

Utlåtande av nämnden för namnärenden och sökandens hörande

Om ansökan inte skall hänskjutas till en annan myndighet, avvisas utan prövning eller genast avslås, skall länsstyrelsen begära utlåtande av nämnden för namnärenden om ändringen av släktnamnet och om det nya släktnamn som sökanden föreslår. Genom förordning kan dock föreskrivas att utlåtande av nämnden för namnärenden inte skall begäras om ansökningar som nämns i förordningen.

Har nämnden för namnärenden funnit att ändringen av släktnamnet inte enligt 10 § kan anses vara motiverad eller att det av sökanden föreslagna nya släktnamnet inte

Föreslagen lydelse

14 §

Släktnamnsmyndigheter

Ärenden som gäller ändring av släktnamn behandlas av *magistraten*.

15 §

Ansökan om ändring av släktnamn

Ansökan om ändring av släktnamn skall göras hos *den magistrat inom vars verksamhetsområde sökanden har sin hemkommun eller folkbokföringskommun*.

17 §

Utlåtande av nämnden för namnärenden och hörande av sökanden

Om ansökan inte skall hänskjutas till en annan myndighet, avvisas utan prövning eller genast avslås, skall *magistraten* begära utlåtande av nämnden för namnärenden om ändringen av släktnamnet och om det nya släktnamn som sökanden föreslår. Genom förordning kan dock föreskrivas att utlåtande av nämnden för namnärenden inte skall begäras om ansökningar som nämns i förordningen.

Har nämnden för namnärenden funnit att ändringen av släktnamnet inte enligt 10 § kan anses vara motiverad eller att det av sökanden föreslagna nya släktnamnet inte

Gällande lydelse

enligt 11—13 § kan godkännas, skall länsstyrelsen bereda sökanden tillfälle att inom skälig tid skriftligen bemöta utlåtandet.

18 §

Kungörande av ansökan

Finner länsstyrelsen, sedan nämnden för namnreningen avgivit utlåtande i saken, att det inte med beaktande vad som bestäms i 10—13 § finns hinder för ändring av släktnamn, skall länsstyrelsen på sökandens bekostnad kungöra ansökan i den officiella tidningen.

Föreslagen lydelse

enligt 11—13 § kan godkännas, skall *magistraten* bereda sökanden tillfälle att inom skälig tid bemöta utlåtandet skriftligen.

18 §

Kungörande av ansökan

Finner *magistraten*, sedan nämnden för namnreningen avgivit utlåtande i saken, att det inte med beaktande vad som bestäms i 10—13 § finns hinder för ändring av släktnamn, skall *magistraten* på sökandens bekostnad kungöra ansökan i den officiella tidningen.

19 §

Framställande av anmärkning

Anmärkning skall framföras skriftligen till länsstyrelsen inom 30 dagar räknat från den dag då ansökan kungjordes genom publicering i den officiella tidningen. Anmärkning som framförs efter utgången av nämnda tid kan dock beaktas, om ärendet ännu inte är avgjort.

21 §

Delgivning av beslut

Länsstyrelsens beslut i ärende som gäller ändring av släktnamn skall delges sökanden samt den som med anledning av ansökan har framställt anmärkning enligt 19 §.

22 §

Sökande av ändring

Sökanden har rätt att till den del ansökan har blivit avslagen överklaga länsstyrelsens beslut. Den som med anledning av ansökan har framställt anmärkning enligt 19 § har rätt att överklaga länsstyrelsens beslut, om ansökan godkänns. Ändring söks enligt lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

Anmärkning skall framföras skriftligen till *magistraten* inom 30 dagar räknat från den dag då ansökan kungjordes genom publicering i den officiella tidningen. Anmärkning som framförs efter utgången av nämnda tid kan dock beaktas, om ärendet ännu inte är avgjort.

21 §

Delgivning av beslut

Magistratens beslut i ett ärende som gäller ändring av släktnamn skall delges sökanden samt den som med anledning av ansökan har framställt anmärkning enligt 19 §.

22 §

Sökande av ändring

Sökanden har rätt att till den del ansökan har blivit avslagen överklaga *magistratens* beslut. Den som med anledning av ansökan har framställt anmärkning enligt 19 § har rätt att överklaga *magistratens* beslut, om ansökan godkänns. Ändring söks enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Gällande lydelse

27 §

Finsk myndighets behörighet i ärende som gäller släktnamn

Släktnamn kan i Finland på ansökan ändras till nytt släktnamn genom beslut av länsstyrelsen, om sökanden har hemvist i Finland.

Har finsk medborgare hemvist i annan stat än Finland, Danmark, Norge eller Sverige, kan ansökan om ändring av släktnamn prövas i Finland, om i Finland givet beslut erkänns som giltigt i den stat där sökanden har hemvist. Ansökan skall riktas till länsstyrelsen i det län där sökanden senast har haft hemvist eller, om sökanden inte har haft hemvist i Finland, till länsstyrelsen i Nylands län.

Föreslagen lydelse

27 §

Finsk myndighets behörighet i ärenden som gäller släktnamn

Ett släktnamn kan i Finland på ansökan ändras till ett nytt släktnamn genom beslut av *magistraten*, om sökanden har hemvist i Finland.

Har en finsk medborgare hemvist i någon annan stat än Finland, Danmark, Norge eller Sverige, kan ansökan om ändring av släktnamn prövas i Finland, om ett i Finland givet beslut erkänns som giltigt i den stat där sökanden har hemvist. Ansökan skall riktas till *den magistrat inom vars verksamhetsområde sökanden har sin hemkommun eller folkbokföringskommun, eller om sökanden inte har hemkommun eller befolkningskommun i Finland, till magistraten i Helsingfors.*

32 d §

Ansökan om ändring av förnamn

Om ansökan inte skall hänskjutas till en annan myndighet, avisas utan prövning eller genast avslås, skall länsstyrelsen begära utlåtande av nämnden för namnärenden om det nya förnamn som sökanden föreslår. Genom förordning kan dock föreskrivas om de fall då utlåtande av nämnden för namnärenden inte skall begäras. Om nämnden för namnärenden har ansett att det föreslagna förnamnet inte kan godkännas, skall länsstyrelsen ge sökanden tillfälle att skriftligen bemöta utlåtandet.

Om ansökan inte skall hänskjutas till en annan myndighet, avisas utan prövning eller genast avslås, skall *magistraten* begära utlåtande av nämnden för namnärenden om det nya förnamn som sökanden föreslår. Genom förordning kan dock föreskrivas om de fall då utlåtande av nämnden för namnärenden inte skall begäras. Om nämnden för namnärenden har ansett att det föreslagna förnamnet inte kan godkännas, skall *magistraten* ge sökanden tillfälle att skriftligen bemöta utlåtandet.

33 a §

Behörig myndighet i landskapet Åland

Vad som i denna lag bestäms om magistraten, gäller i landskapet Åland länsstyrelsen.

*Denna lag träder i kraft den
Åtgärder som verkställigheten av lagen*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Om ansökan om ändring av släkt- eller förnämning har gjorts innan denna lag träder i kraft tillämpas dock alltjämt de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.
